

HORTUS DE WOLF MOET BLIJVEN

Petra Sevinga

Bij de bouw van het Biologisch Centrum in Haren in 1965 besloot men tot aankoop van aangrenzende gronden voor de bouw van een nieuwe 13 meter hoge kas, waarin de planten volgens een zestal klimaatzones zo natuurlijk mogelijk werden gegroepeerd. De Hortus in de stad Groningen werd opgeheven. Rondom de nieuwe kas ligt inmiddels een zeer grote gevarieerde tuin waarvan de nieuw aangelegde gedeelten nog niet helemaal zijn voltooid. 4 jaar geleden werd er een edukatieve dienst gevormd: rekening houder met publieke belangstelling kreeg nu een officieel tintje, scholen en andere bezoekers werden georganiseerd voorgelicht. De dienstverlenende instelling Hortus de Wolf ging zich naast taken voor het universitair wetenschappelijk onderzoek en onderwijs bezig houden met het uitdragen van kennis op het gebied van tuinbouw, biologie en natuur. Eén van de doelstellingen werd een centrum te zijn voor de vele groenactiviteiten van verenigingen en instellingen.

In juli 1982 kreeg de Hortus een grote klap: er moest bezuinigd worden. In het definitieve ontwerp Formatieplan 1982-1986 stelde de Subfakulteitsraad Biologie van de RU Groningen vast, dat universitair onderzoek en onderwijs slechts 4 formatieplaatsen voor de Hortus noodzakelijk maken. Er zouden 16 formatieplaatsen moeten vervallen. Dit besluit veroorzaakte niet alleen grote bezorgdheid onder het publiek in de regio maar ook elders in het land vreesde men voor het voortbestaan van deze plantentuin. Dit vooral omdat bij de nogal overhaaste besluitvorming geen duidelijke richtlijnen waren aangegeven met betrekking tot de toekomst van de Hortus. Naar aanleiding van dit alles vormde zich een kleine werkkommissie die als doel had op korte termijn naar een aantal alternatieven tav. toekomstige functies en de meest daarbij passende organisatievorm voor deze tuin te zoeken. De grote finan-

ciële lasten zullen een duidelijk nut moeten bewijzen voor de Subfakulteit, de HBO-opleidingen, het Biologie-onderwijs op primair en secundair nivo, en de edukatie, informatie en recreatie van een breed publiek. De Commissie tot Behoud van de Hortus kwam in februari 1983 met een rapport: 'Een verkenning van de ontwikkelingsmogelijkheden' die een eerste inventarisatie van de mogelijkheden om deze plantentuin voor het Noorden een blijvende functie te geven bevat.

50.000 bezoekers per jaar

Eén van de 7 leden van de genoemde Commissie is mevrouw Drs. C.M.H. Lapré, tuinbouwkundige en sociologe te Haren: 'We waren verontwaardigd, Hortus de Wolf werd een experimenteertuin genoemd, geen plantentuin meer. Naar bijvoorbeeld de edukatie en recreatie van een breed publiek werd niet gekeken. In het

De vijver bij de Hortus

Mevrouw Lapré

Noorden is al zo weinig. Het Groninger Museum heeft het afgelopen jaar 50.000 bezoekers gehad waarover heel wat ophef is gemaakt. Wij hebben hier gemiddeld 50.000 bezoekers per jaar en soms wel 60- of 70.000! Dat kun je toch niet zomaar verwaarlozen? Juist de laatste jaren zijn er veel belangrijke activiteiten in opkomst zoals de Hortus gebruiken als centrum voor de vele groenactiviteiten van verenigingen en instellingen, plannen

voor het uitbreiden van het ontmoetingscentrum met een bibliotheek ed. en het uitbreiden van de edukatieve dienst. Verleden jaar hebben we vergaderd met allerlei verenigingen op botanisch gebied. Onderwerp van gesprek was een betere samenwerking, samen doelstellingen proberen te realiseren met de Hortus als centrum. De Hortus heeft hiervoor de mogelijkheden. Iedereen was erg enthousiast en in de praktijk zijn we daar, al is het nog op kleine schaal, mee bezig gegaan.'

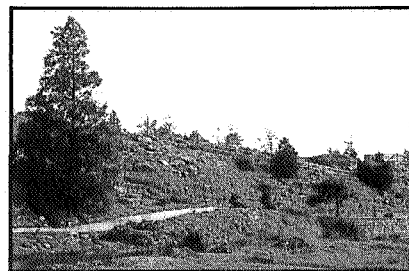
Herorganisatie en herinrichting

De Kommissie meent dat de realisatie van de beide doelstellingen: funktie voor het universitaire wetenschappelijk onderzoek en onderwijs en niet-universitair onderwijs en de publieksfunctie op edukatief en rekreatief gebied het best in een Stichting Hortus de Wolf kan geschieden. De kontakten die de Kommissie en de Subfakulteit met het Ministerie van Landbouw (rekreatieve funktie) en het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Kultuur (natuurmuseum—functie) gelegd hebben, wijzen in een positieve richting. Voorwaarde tot een rijksbijdrage van andere ministeries dan dat van Onderwijs en Wetenschappen (niet-universitaire onderwijsfuncties) is echter de stichtingsvorm voor de botanische tuin. Bij de reorganisatie zal ook de interne organisatie van de Hortus bekeken moeten worden. De Kommissie heeft de Landbouwhogeschool Wageningen, afd. Botanische Tuinen, gevraagd een onafhankelijk advies hierover uit te brengen. Een minimaal beheer en onderhoud van de botanische tuin is hierbij uitgangspunt voor de mankrachtberekening. Naast een herorganisatie zal een zekere herinrichting van de botanische tuin nodig zijn. De Landbouwhogeschool heeft aangeboden om kosteloos een zgn. herinrichtingsplan voor de tuin te schetsen. De onderzoeksfuncties, de onderwijs- en de publieksfuncties kunnen dan afgewogen gepresenteerd worden. Die intentie

om uit oogpunt van algemeen kultureel en wetenschappelijk belang de kollektie van Hortus de Wolf in stand te houden is ook bij de Subfakulteit Biologie van de RUG aanwezig. Zij heeft daartoe haar bereidheid nadrukkelijk uitgesproken bij het vaststellen van het Ontwikkelingsplan 1982-1986.

Genenbanken

Mevrouw Lapré: *'Waar men zeker niet op de laatste plaats rekening mee moet houden zijn onze genenbanken. De natuur wordt op grote schaal vernield in de ontwikkelingslanden (onze plunderlanden noem ik dat). Men kijkt daar niet op een paar hektars. In de Hortus ziet men niet alleen een mooie plant maar krijgt men informatie over het belang van het bewaren van deze plant. Bewaren voor de tijd dat de mensheid eindelijk eens wat verstandiger wordt. Ons rapport is aan-*

geboden aan de RU Groningen, de Gemeente Haren en de Ministeries van Landbouw, WVC en O en W. Alle andere botanische tuinen in Nederland kwamen er op af. Ze zijn bang voor het bekende domino-effekt. Het eerste bilateraal overleg met de RUG en het Ministerie van O en W is gepland in oktober 1983.'

